

Lisätiedot:

opetuspäällikkö Agneta Eklund, puh. 050 308 6262
projektiasiantuntija Elina Taipalus, puh. 040 653 0394
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Tausta

Kaupunginhallitus hyväksyi suomenkielisen alakoulun tarveselvityksen ja tilaohjelman kokouksessaan [24.3.2025 \(§ 49\)](#) ja sitä ennen kokouksessaan [8.11.2021 \(§ 241\)](#). Viimeisimmän päätöksen mukaan uusi suomenkielinen alakoulu toteutetaan viisisarjaisena uimahallin tontille kaupunginvaltuuston [28.8.2023 \(§ 45\)](#) vahvistamien periaatepäätösten mukaisesti. Uimahallin tontille sijoittumisen lisäksi periaatepäätöksenä on koulukeskuksen suunnittelu esiopetuksen ja perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 kouluksi. Lisäksi rakennushankkeen yhteydessä selvitetään uimahallin sijoittamista koulurakennuksen yhteyteen.

Edellä mainitussa tilaohjelmassa alakoulun tilatarpeet on laskettu 4- ja 5-sarjaiselle koulurakennukselle ja myös näiden välimuodolle siten, että osa vuosiluokista olisi 4-sarjaisia ja osa 5-sarjaisia. Lisäksi tilaohjelmassa huomioitiin tilat neljälle esiopetusryhmälle sekä kahdelle vaativan erityisen tuen ryhmälle. Käyttäjien laatima esi- ja perusopetuksen pedagoginen suunnitelma on hyväksytty suomenkielisessä opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnassa [1.3.2023 \(§ 15\)](#). Pedagoginen suunnitelma on laadittu siten, että sitä voidaan käyttää esiopetuksen ja alakoulun suunnittelussa lähtötietona. Mikäli rakennettavaan kiinteistöön sijoittuu muitakin toimintoja, pedagogista suunnitelmaa on tarpeen laajentaa monitoimijatalon toiminnalliseksi suunnitelmaksi.

Tarveselvityksen päivityksen lähtökohdat

Keväällä 2024 kaupunki teetti väestöennusteen MDI:ltä. Väestöennuste on yksi tarveselvityksen keskeisimmistä lähtötiedoista ja vaikuttaa suoraan hankkeen aikataulupaineeseen ja laajuuteen. Selvityksessä on huomioitu suomen- ja vieraskielisten 6–12-vuotiaiden lasten määrän ennakoitu kehitys sekä tarkasteltu erikseen vieraskielisten lasten osuutta ja vaikutusta oppilasmäärän kehitykseen. Selvityksessä on otettu huomioon ajankohtaiset muutokset, kuten oppimisen tuen kasvavat ja muuttuvat tarpeet. Kyseisen ennusteen päivitetty versio esiteltiin 5.3.2026 suomenkielisen kasvatus- ja koulutusvaliokunnan ja kaupunginhallituksen yhteisessä iltakoulussa. MDI:n asiantuntijan mukaan Kauniainen poikkeaa väestöennusteeltaan valtakunnallisesta trendistä siten, että lasten lukumäärä kunnassa ei muun maan tavoin vähene. Tämä johtuu muuttovoitosta, ja tulevan kehityksen huomattava epävarmuustekijä onkin muuttovoittojen kasvun jatkuminen sekä vieraskielisten lasten jakautuminen suomen- ja ruotsinkielisiin kouluihin. Myös FCG on laatinut Kauniaisille väestöennusteen ulottuen vuoteen 2035 saakka. Tässä ennusteessa pääpaino on oppilasmäärien kehityksessä.

Käyttäjät ovat tarkastelleet vielä koulutilojen käyttöä kaupunkitasoisesti ja päivittäneet tarveselvitystä sekä oppimisen tuen uudistuksen näkökulmasta että

luokkakohtaisten oppilasmäärien osalta. Kaupunkitasoisessa tilatarkastelussa huomioidaan nykyisten tilojen riittävyys ja toimivuus suhteutettuna nykyiseen oppilasmäärään sekä oppilasmäärän kehitykseen. Pienempien lasten kohdalla tarkastelu on rajattu vain esikoululaisiin, sillä valtakunnan tasolla päätöstä esiopetuksen laajentamisesta kaksivuotiseksi ei ole kokeiluvuosien 2022–2024 jälkeen tehty.

Tarveselvityksen päivitykseen sisällytetään edelleen aiemmassa päivityksessä ollut maininta siitä, että jos suomenkielisen perusopetuksen oppilasmäärä näyttää ennusteista huolimatta laskusuuntaiselta, on syytä arvioida, onko uuden koulurakennuksen rakentaminen edelleen perusteltua, tai voisiko sen kokoa joustavasti mukauttaa tarpeen mukaan. Koska pitkän aikavälin väestöennusteet voivat muuttua, tulevaisuuden tilasuunnittelussa on tärkeää löytää joustavia, markkinoilla saatavilla olevia ratkaisuja. Koulun tilojen elinkaari voidaan suunnitella siten, että alkuvaiheessa rakennetaan tilat vain sen hetkisen oppilasmäärän mukaan, ja tiloja voidaan lisätä todellisen tarpeen kasvaessa. Tämä on rakennusteknisesti mahdollista ja hyvä huomioida päätöksenteossa, sillä koulun laajuuden mukautuminen elinkaaren aikana mahdollistaisi myös taloudellisen optimoinnin.

Lisäksi tarveselvityksessä tuodaan esiin, että oppilasmäärää voidaan tasapainottaa rajoittamalla ulkopaikkakuntalaisten oppilaiden ottamista Kauniaisten peruskouluun. Nykytilanteessa Kauniaisten peruskoulun alaluokilla on pieni määrä espoolaisia (noin 5 %), ja heistä osa on saanut koulupaikan kauniaislaisena mutta muuttanut myöhemmin Espooseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan 19.8.2026 § 70 tekemän päätöksen mukaan suomenkielisen perusopetuksen alaluokille ei oteta 1.1.2027 alkaen ulkopaikkakuntalaisia oppilaita lukuun ottamatta kielikylpyopetusta, johon oppilaaksioton kriteereiden mukaisten edellytysten täytyessä myös ulkopaikkakuntalaisten on mahdollista hakeutua.

Tarveselvityksen johtopäätöksissä todetaan, että mikäli oppilasmäärä ei kehitykään ennustetusti, kaupungin heikentynyt taloudellinen kantokyky huomioiden on arvioitava uudelleen koulun sijaintia ja laajuutta sekä mahdollisuutta Mäntymäen koulukiinteistön osittaiseen purkuun ja laajennukseen. Koulun rakennuslaajuus tulee tarkistaa vielä ennen hankesuunnittelun kilpailutusta. Sivistys- ja hyvinvointitoimen asiantuntijat seuraavat ja arvioivat oppilasmäärän kehitystä, jotta mahdollisiin muutoksiin voidaan reagoida ajoissa. Tämä edellyttää suunnittelun ja toteutuksen joustavuutta, kuten tilaohjelman päivitysmahdollisuutta, laajennettavuutta tai tilojen monikäyttöisyyttä.

Kaikki tarveselvitykseen tehdyt päivitykset on merkitty *kursiivilla*. Tarveselvityksen yhteydessä on suoritettu lapsivaikutusten arviointi (**oheismateriaalina**), jossa on huomioitu hankkeen vaikutuksia eri näkökulmista, kuten lasten oppimismahdollisuuksista, hyvinvoinnista, turvallisuudesta ja osallisuudesta.

Alustavat kustannusarviot

Tarveselvityksessä alustavat kustannusarviot on laskettu heikon, keskivahvan ja vahvan kehityksen mukaisesti:

- 471 oppilasta: 5 652 bruttoneliötä, kustannusarvio noin 28 900 000 M€
- 513 oppilasta: 6 156 bruttoneliötä, kustannusarvio noin 31 400 000 M€

- 561 oppilasta: 6 732 bruttoneliötä, kustannusarvio noin 34 350 000 M€.

Kustannuslaskelmat perustuvat vuonna 2025 esitettyihin arvioihin 1,5 %:n indeksikorotus bruttoneliöhinnassa huomioiden.

Tilaohjelma

Tarveselvityksen päivityksen yhteydessä on päivitetty myös tilaohjelma heikon ja keskivahvan kehityksen näkökulmista. Pohjatietona tilaohjelmassa käytetään nykyistä oppilasmäärää ja huomioidaan esiopetuksen sekä erityisopetuksen tilatarpeet. Esiopetuksen ryhmäkoko on 21 lasta, vuosiluokilla 1-2 mitoitus on 20 oppilasta ja vuosiluokilla 3-6 puolestaan 25 oppilasta. 25 oppilaan ryhmäkoko perustuu Kuntaliiton käyttämään laskentatapaan. Tilaohjelmassa kuitenkin huomioidaan, että 20 oppilaan ryhmäkoko voi alaluokilla Kauniaisissa olla sopiva, kun otetaan huomioon erityisluokkien ja valmistavan opetuksen oppilaiden integroiminen ryhmiin.

Tilojen mitoituksen lähtökohtia

Koulun liikuntasalin alustavassa mitoituksessa (924 m²) on huomioitu kaupungin liikuntapalveluiden tarpeet sekä eri lajien mitoitusosuudet.

Ruokasalin koon arvioimisessa (290–340 m²) on käytetty vertailutietona Granhultin kouluyksikön ruokasalin kokoa (282 m²).

Tilaohjelmaa tarkennetaan edelleen hankesuunnitteluvaiheessa käyttäjien ja asiantuntijoiden arvioiden perusteella.

Hankkeen jatko

Kauniaisten kaupungin rakennusinvestointihankkeen toteutusohjeen (**ohjeismateriaalina**) mukaan tarveselvitys etenee käyttäjävaliokunnan käsittelyn jälkeen kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi. Toteutusohjeen mukaan merkittävässä hankkeissa tarveselvityksestä pyydetään yhdyskuntavaliokunnalta lausunto. Koska tilakeskuksen asiantuntijat ovat osallistuneet tarveselvityksen päivitykseen, muun muassa kustannustason arviointiin, ja koska tarveselvityksen lähtökohtana on uudisrakennus valtuuston päättämän sijainnin mukaan sekä väestöennusteeseen perustuva laajuuden tarkastelu oppilasmäärän kehityksen arvion perusteella, katsotaan riittäväksi, että valmistelu lähetetään yhdyskuntavaliokunnalle tiedoksi.

Hanke etenee tarveselvityksen hyväksymisen ja tilaohjelman laatimisen jälkeen hankesuunnittelun kilpailutusvaiheeseen.

Sivistys- ja hyvinvointitoimenjohtaja Mikael Flemmich:

Suomenkielinen kasvatus- ja koulutusvaliokunta hyväksyy päivitetyn tarveselvityksen ja tilaohjelman sekä lähettää ne tiedoksi yhdyskuntavaliokunnalle.

Valiokunta esittää kaupunginhallitukselle tarveselvityksen ja tilaohjelman hyväksymistä.

Päätös:

Liitteet:

Tarveselvitys (päivitetty 8/2026)

Tilaohjelma (päivitetty 8/2026)

Oheismateriaali:

Väestönkehityksen paikalliset trendit (MDI), iltakoulumateriaali 5.3.2026

Katsaus Kauniaisten lapsimäärän kehitykseen 2.6.2026

Lapsivaikutusten arviointi

Kauniaisten kaupungin rakennusinvestointihankkeen toteutusohje

Jakelu:

Yhdyskuntavaliokunta